

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Privilegia Bullæ Cruciatæ cujus sunt generis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

TRACTATUS

DE

BULLA CRUCIATAE.

CAPUT PRIMUM.

Præmittuntur aliqua de natura Privile-
giorum Bullæ.

§. I. Quid, & quotuplex sit Privilegium.

1. **D**IFFERT proprie loquendo Beneficium à Privilegio, quam vis utrumque sit à Principe benigne concessum: fateor tamen aliquando confundi. Beneficium enim est gratia, seu facultas à Principe collata, seu data, præter, non vero contra jus positivum: Privilegium vero est facultas faciendi aliquid, vel aliquid omittendi, non tantum præter, verum etiam contra idem Jus, hoc est contra leges Canonicas, vel jura Civilia. Ita communiter Doctores ex Abbate *c. olim de verb. sign.*

2. Porro privilegium, aliud est Reale, quod scilicet conceditur certò generi Actionis, vel causæ vel Negotii, vel Loco, vel Dignitati: quale est v. g. Privilegium Prælationis, quod concessum est pro expensis funerum, vel mutuam dantis Nuptiis v. g. ref. Etionem, &c. Ita *Azor. lib. 5. c. 22.* vel donantis aliquid Ecclesiæ, vel Episcopo, ut Episcopo, &c.

3. Aliud Personale, quod conceditur personæ, ratione ipsius personæ, ipsique immediatè adhæret. Quale est v. g. quod conceditur alicui individuo, Petro v. g. &c.

4. Aliud Mixtum, quod partim est personale, partim Reale, quod nimirum conceditur quidem alicui individuo, sed ratione ætatis v. g. vel sexus, vel ex cætera & de terminata causa. Quale est v. g. datum minoribus 25. annis, ut in integrum possint restitui, ut fidejubere pro alio, vel obligationem suscipere nequeant.

5. Subdividitur autem personale: nam si sit concessum singulari personæ tantum, vocatur in jure absolute Privilegium. *Ex cap. volentes, de off. legati.* Si vero sit concessum personis, non ut singulis, sed ut constantibus unum corpus morale, hoc est, unam communitatem, dicitur Privilegium Corporale.

6. Rursus hoc corporale subdividitur, habet enim duas species. Si enim conceditur ita communitati, ut descendat ad singulas personas, hoc est, ut singulæ sint, & ut membra talis communitatis possint uti illo Privilegio, vocatur Privilegium corporale personale, & hujusmodi sunt multa concessa Religiosis, Clericis, Militibus, Scholasticis, & similibus. Si vero ita communitati conceditur, ut ipsa sola communitas uti eo Privilegio possit; dicitur Privilegium purè corporale; & hujusmodi sunt, que conceduntur Capitulis, & similibus in electionibus faciendis, atque in actionibus à tota communitate, v. g. à Senatu, à Congregatione, seu Concilio expediendis. Atque hoc Privilegium, quia respicit dignitatem ipsam, nempe ipsam unionem multorum vocatur ab aliquibus, ut notat *Salas de leg. tract. 1. d. 17. sect. 2.* Privilegium Reale. Alias Privilegiorum divisiones vide apud *Sylvest. V. Privilegium, apud Castr. tom. 1. tract. de Privil. Intro, & passim.*

§. II. Privilegia Bullæ Cruciatæ cujus sui generis?

1. Dicendum est, cum Henríquez, Rodríguez alium passim in *tr. de Bulla*, esse personalia absolute. Ratio est manifesta ex dictis. Ea enim sunt à Principe concessa determinatis personis utriusque sexus, & que ad finem peculiarem excitandi Fideles ad propugnandum, vel ad precandum, vel ad erogandum elemosinam contra Infideles, Nam propterea sic potes describere Bullam Cruciatæ. *Est diploma, seu Scriptura Summi Pontificis, continens aliqua Privilegia, que ipse concessit Fideles cooperantibus, sive per pugnam, sive per precia, sive per elemosinam, ad excipiendos Infideles.*

2. Dicitur autem (Bulla) quia vox hæc Bulla significat (quantum ad nos facit) sigillum petens ex littera Apostolicis, atque adeo per figuram Synecdochen, sumitur pro ipso toto Diplomate.

3. Dicitur præterea Cruciatæ, quia olim Bullæ hæc concedebatur militibus, qui signo Sanctæ CRUCIS insigniti ad bellum contra Turcas proficiscebantur sub Urbano II. & in Concilio Lateranensi sub Inno III.

4. *Ex eo*, quod sint personalia ejusmodi Privilegia, sequitur durante Concessionis anno, te Bullam hæc non posse ejus Privilegiis frui, quocumque te contraxeris, etiam extra Regnum, in quo ea promulgatur, quia Privilegium personale adhæret personæ, *ex Reg. 2. de Reg. Jur. in 6.* Excipe Privilegium eborum prohibitum, quod etiam occultè, & sine scandalo uti non potes extra Regnum; quia, ut infra dicemus, id expresse prohibetur.

§. III. An plene, an stricte sint Privilegia Bullæ interpretanda?

1. Communis est Doctrina, Privilegia, que sunt contra jus commune, hoc est, que conceduntur alicui, vel omitti aliquid, quod aliis erat ex jure factum, vel omittendum, debere stricte interpretari, quia (ut loquimur, & egregie declarat *Tiraq. in l. si quis in 7. libert. n. 19.*) quod exorbitat, hoc est, quod te liberat à communi Jure, odiosum est, atque adeo quantum fieri potest, restringi debet, ne Jus, quod propter unum commune latum est, corrumpat cum communis bono damno.

Contra, Beneficium Principis proprie acceptum, cum (ut vidimus) non est contra jus commune, debet largitè interpretari, cum Beneficia Principum supponantur ex liberalitate Principe digna, hoc est, magna, proficisci. Excipe (ut ex se patere debet) nisi sit in prejudicium Tertii, hoc enim semper vitare velle, præcipit princeps.

2. Ex hac ergo doctrina sequitur, Bullæ Privilegia, cum plerumque ex illis vulnerent jus commune, quale est v. g. illud de lactationis comedendis que non esse comedenda diebus recitis, præcipit jus; sequitur, inquam, stricte esse interpretanda.

3. Et certè ita absolute sustinet *Sanchi. lib. 8. de Matrim. disp. 2. num. 7.* cum multis de omnibus Bullæ Privilegiis, & tunc hæc sententia satis probabilis quam etiam sequitur *Barb. in Bull. Cruc. p. 1. tr. 1. cap. 3.* Nam primo